Yaşa, benim Halkım!

Ana Sözü

ANA SÖZÜ 1988

www.anasozu.com

№ 23-24 (882-883) | 13 Kırım ay (dekabri) 2025 | Paası - 9 ley 00 bani

GHT seçimneri 2026-cı yılın Baba Martanın 22-dä olacêk

2025-ci yılın Kasım ayın 27-dä Gagauziya Halk Topluşu aldı karar, ani Halk Topluşuna sıradakı seçimneri 2026-cı yılın Baba Martanın 22-dä yapmaa.

Halk Topluşuna sıradakı seçimneri 2026-cı yılın Baba martanın 22-dä yapmaa deyni, GHTnın toplantısında bulunan 28 deputattan 15-şi elini kaldırdı.

Not. Herliim merkez bu işä karışarsa, ozaman GHT seçimnerini Gagauziya Başkanın sıradan dışarı seçimnerinnän bilä yapailirlär.

Uzbekistanın Andican kasabası – Türk dünnäsi kultura başkasabası!

TÜRKSOY dayma Konseyin 42-cı dönem toplantısının oturuşunda alındı karar, ani Uzbekistanın Andican kasabası 2026-cı yılın Türk dünnäsi kultura başkasabası olacêk.

2025-ci yılın Kasım ayın 28 günündä Kazahstanın Aktau kasabasında, "Aktau – Türk dünnäsi kultura başkasabası" yılın kapanışınnan ilgili olan TÜRKSOY dayma Konseyin 42-cı dönem toplantısında yılın sonuç raportun kabledilmesinnän, 2026-cı yılın Türk dünnäsi kultura başkasabası Uzbekistanın Andican kasabası belli edildi.

Todur ZANET – "Yılın yazıcısı" olarak tanındı

Gagauziyada yapılan "Lääzımnı kiyat – 2025" konkursun çıkışlarını açıklayarak, Gagauz dilinin kullanmak sferasının genişledilmesi için Komisiya bildirdi, ani gazetamızın Baş redaktoru, Akademik hem yazıcı Todur ZANET Gagauziyada "Yılın yazıcısı" olarak tanındı. *2-ci sayfa*

Benim gözäl Gagauziyam: Bunnarı hepsini biz mi pişirdik!

Gagauziya üüredicilik Upravleniyası yaptı bir fotokonkurs "Benim gözäl Gagauziyam", angısında pay aldılar üüredicilik kuruluşların temsilcileri, terbiedicilär, analar-bobablar hem üürencilär. Fotokonkurs "Dirilän Gagauziya", "Çalışkan Gagauziya", "Cömert Gagauziya: toprak hem can baaşışları", "Kış yortuların sıcak Gagauziyası" geçti bu nominaţiyalarda. ***Patrettä: Beşgöz küüyün "Güneşçik" uşak başçasından fotokonkursa yollanan patret.***

Moldova Premyer-ministru Alexandru MUNTEANU Türkiye Büükelçisinnän buluştu

Kırım ayın (dekabri) 3-dä Moldova Premyer-ministrusu Alexandru MUNTEANU buluştu Türkiye Kişinev Büükelçisi Uygar Mustafa SERTELlän. Buluşmada iki devlet arasında ikili işbirlii, maasuz, ekonomika uurunda hem ortak infrastruktura proektların yapılması ön plana çıkarıldı, ***bildiriler Moldova pravitelstvosunun presaya açıklamasında.***

Moldova pravitelstvosunun başı Alexandru MUNTEANU açıkladı, ani Moldovada infrastruktura proektların aslıya çıkarmasında büük katkılarda bulunêrlar Türkiyedän kompaniyalar hem Moldova bu işi selämlêêr.

Kendi tarafından Türkiye Kişinev Büükelçisi Uygar Mustafa SERTEL urguladı, ani Türkiyedän investorlar pek meraklanêrlar enilenäbilir energiya hem ikili alış-veriş alannarınnan. Onnarın arasında, şarap gibi, üüsek isteyişli Moldova malların eksport kvotasının arttırılması.

Türkiye Büükelçisi söledi, ani işbirliin bir önemni alanı da – üürediciliktir. Bu uurda Türkiye ilerleder katkılarını. Gagauziyada önemni investiţiyalardan birisi oldu Komratta Türk İşbirlii hem Koordinaţiya Agenstvosu Başkannıı (TİKA) tarafından 4 milion dolarlaa "Türkiye Prezidentı Recep Tayyip ERDOĞAN üüredicilik kompleksı" İndustriya kolecın yapılması.

Dan PERÇUN Gagauziyaya bir vizit yaptı

2025-ci yılın Kasım ayın 27-dä Moldova üüredicilik hem aaraştırma ministrusu Dan PERÇUNun (Dan Perciun) yaptı bir vizit Gagauziyanın baş kasabasına Komrada, neredä Komrat Devlet Universitetında (KDU) birkaç sıraya katıldı hem Komrat "Gavril Gaydarcı" Teoretik Liţeyi Cümne Kuruluşunda üürencilärlän hem üüredicilärlän buluştu.

Vizit zamanında Moldova üüredicilik hem aaraştırma ministrusu Dan PERÇUN, Komrat Devlet Universitetın rektoru Sergey ZAHARİYA hem iki taraftan pedagogika zaametçileri burada hem Gagauziyada gagauz hem romın dilin üürenmesinnän ilgili durumu inceledilär hem bu uurda ne yapılmasını lafettilär.

KDUnun büük zalında, 2025-ci yılın Harman ayı (avgust) – Canavar ayı (oktäbri) aylarında Gagauziyanın 51 uşak başçasından 61 gagauz dilindä üüredici-terbiedici insan için yapılan maasuz üüredicilik programasının başarılmasınnan ilgili bir kutlama sırası geçti. Sırada Moldova üüredicilik hem aaraştırma ministrusu Dan PERÇUN kutladı uşak başçalarından gagauz dilindä üüredici-terbiedicileri bu önemni işlän hem hepsinä, bu programayı başarıylan kazandıkları için, Sertifikatlar verdi. Buluşmada hem Sertifikar vermä sırasında pay aldılar Komrat Devlet Universitetın rektoru Sergey ZAHARİYA hem Gagauziya üüredicilik Upravleniyanın başı Natalya KRİSTEVA.

Bu maasuz üüredicilik programasını, "Durmamyca üüredicilik Merkezin" (Centrul de Formare Continuă) aracılıylan, ortak kurdular Moldova üüredicilik hem aaraştırma ministrlii hem Komrat Devlet Universitetı.

Hep Komrat Devlet Universitetında ministru Dan PERÇUN pay aldı "Bulgar dili hem kulturası" Merkezin hem KDUda güneş energiyası stanţiyasının ofiţal açılışlarında. Bu hem başka sıralara katıldı Azerbaycan Respublikasının Moldovada Büükelçisi Ülvi BAKHŞALİEV (Baxşəliyev) da.

KDUda güneş energiyası stanţiyası "Güneş energiyası: temelleşmiş kampus" („Energie solară: campus durabil") proektına görä hem Polşa respublikasının pravitelstvosu, "Polşa yardımı" ("Polska Pomoc") Fondu hem Moldovada Polşa Büükelçilii zaametlerinnän yapıldı.

Komrat "Gavril Gaydarcı" Teoretik Liţeyi Cümne Kuruluşunda Moldova üüredicilik hem aaraştırma ministrusu Dan PERÇUN yaptı bir iş buluşması üürencilärlän hem üüredicilärlän, angısında pay aldı 200 kişidän zeedä.

Todur ZANET – "Yılın yazıcısı" olarak tanındı

Gagauziya kultura Upravleniyası açıkladı, ani "Gagauz dilinin kullanmak sferasının genişledilmesi için" Zakonunu ömürä geçirilmäk zaametleri çerçevesindä, Gagauz literaturasının ilerletmesindä hem populärizaţiyasında hem da yazıcılara arka olmak uurunda katkılarda bulunmak üzerä, Gagauziyada yapılan "Lääzımnı kiyat – 2025" konkursun sonuçları belli oldu.

Gagauz dilinin kullanmak sferasının genişledilmesi için Komisiya bildirdi, ani ödülleri kazandılar:

1. "En islää peet toplumu":

– *uşaklara deyni* – "Uşaklara deyni peetlär", avtor Todur MARİNOGLU;

– *büükerä deyni* – "Kaderimin sedefleri", avtor Olga İVOGLO;

– *büükerä deyni* – "Lüzgerä karşı", avtor Aleksandra KRİSTOVA (Yularji).

2. "En islää proza toplumu":

– *uşaklara deyni* – "Gagauz masalları: Masaldan masala", avtor Todur ZANET;

– *büükerä deyni* – "Ana-boba evi", avtor Konstantin KURDOGLO.

3. "Dokumental publiţistika" – "Dedelerin diveç sesi", avtor Konstantin KURDOGLO.

4. "Yılın yazıcısı" Literatura premiyası – yazıcı Todur ZANET.

5. "Yardım ödülleri" – "Sevdim, severim, sevecäm", avtor Alöna ERGOGLO; "Seslä, canım...", avtor Kristina KOÇAN.

Bekleeriz Taraklı bulgar Universitetında da bir "Gagauz dili hem kulturası" merkezi açılsın

Moldova üüredicilik hem aaraştırma ministrusu Dan PERÇUNun (Dan Perciun) Komrada Kasım ayın 27-dä vizitı zaman Komrat Devlet Universitetında (KDU) "Bulgar dili hem kulturası" Merkezin açılışı yapıldı.

Nicä açıkladı Moldova üüredicilik hem aaraştırma ministerlii KDUda "Bulgar dili hem kulturası" Merkezin önemni uuru olacêk ileri sürmää Moldovada yaşayan bulgar cümnesinin kulturasını hem dil özelliini hem bu bölgedä kulturaarası dialogun kaavileştirmesinä.

KDUda "Bulgar dili hem kulturası" Merkezin açılmasında ortak çalıştılar Komrat Devlet Universitetı, Moldova üüredicilik hem aaraştırma ministerlii, Bulgariya pravitelstvosunun kanadı altında olan Moldovanın bulgar cümnesinin ilerlemesi için Asoţiaţiyası (ARBOM) hem Moldovada Bulgariya Büükelçilii.

Bölgedä kulturaarası dialogun kaavileştirmesini denkleştirmää deyni, bekleeriz Taraklı kasabasının bulgar Universitetında da bir "Gagauz dili hem kulturası" merkezi açılsın da orada oslun kolayı Moldovada yaşayan gagauz cümnesinin kulturasını hem dil özelliini ileri sürmää.

Not. Moldova üüredicilik hem aaraştırma ministrusu Dan PERÇUNun Dan Perciun) Gagauziya baş kasabasına vizitı için taa derindän **5-ci sayfada.**

Akadmik Todur ZANET: “GAGAUZ FOLKLORUNDA TEPEGÖZlär hem TEPEGÖZlerin ÖLDÜRÜLMESİ”

“Ana Sözü” gazetamızın Kasım ayından nomerindä biz annattık 2025-ci yılın Kasım ayın 12-14 günneri arası Türkiyenin Osmaniye Korkut Ata Universitetında yapıldı Halklararası “Dede Korkut/Korkut Ata” Simpoziumu için hem haberledik, ani gazetamızın bu sayısında tiparlayacêz Simpoziumun “Dede Korkut’un Anlatı Dünyası: Ozan, Töre ve Kahramanlık İmgesi” (“Dedä Korkutun annatmak dünnäsı: ozan, adet hem kahramannık biçimneri”) adlı oturumunda bilim insannarın önündä okunan Akadmik Todur ZANETin “GAGAUZ FOLKLORUNDA TEPEGÖZlär HEM TEPEGÖZlerin ÖLDÜRÜLMESİ” dokladını.

GİRİŞ

“Dede Korkut Kitabı” (gagauzça: “Dedä Korkut Kiyadı”) – büünkü gündä Oguz türklerin yazılı olan en eski kahramannık epos dastanı annatmaları, angıların yazılı variantları bulundu Drezden (Germaniya) kasabasında, Vatikan hem İran bibliotekalarında.

Drezden bibliotekasında kiyat 12 bölümnü hem bir önsözlü, adı da “Kitāb–ı Dedem Ḳorḳud Alā Lisān–ı Tāife–i Oġuzân” (gagauzça: “Oguz soyların dilindä Dedä Korkut kiyadı”), Vatikan bibliotekasındakı kiyat 6 bölümnü hem adı “Hikâyet–i Oğuznâme, Kazan Beğ ve Gayrı” (gagauzça: “Oguzname annatmakları, Kazan bey hem Gayrı”).

“Dedä Korkut Kiyadı” pek evelki bir kiyat (beki da 2 bin yıla yakın olan yazılı bir kiyat). Kiyadın ilk cümlesindä yazılı: “*Resul aleyhisselam zamanına yakın Bayat boyından Korkut Ata dirler bir er kopdı. Oğuzun ol kişi tamam bilicisi idi*”. (gagauzça: “İslam peygamberin zamanına yakın Bayt boyundan Korkut Ata derlär bir adam koptu. Oguzun ol kişi tamam bilicisiydi”).

1309–cu yılda oguz kökenni istorik Abubekr ibn Abdullah ibn Aybek–ad–Davadari yazdı Egipetta arab dilindä bir kiyat (“Üüselennerin istoriyasından sedef”), neredä annadêr bir türkçedän pers dilinä çevirilmiş kiyat için, ani islamdan öncä VI–cı asirdä sasinid Anuşiravan tarafındakı Buzurg–Mehru padişahın bibliotekasındaymış. [*Not. İslam dini dünnääya yollandı VII–ci asirin başında – 610-cu yılda*].

Ak sakallı Dedä Korkut ta oguz soyunun yaşlı hem saygılı adamı bütün kiyadın herbir annatmasında var.

Bu üzerä dä “Dede Korkut Kitabı”nı dinnerdän dışarı olarak bir bakışlan incelemeyä lääzım. Ozaman o halizdän bir dokumental istoriya kaynaa olêr. Başka türlü, ona din bakışlarınnan açıklamalar hem yorumnar yapılırsa – kiyat, istoriyalı dokumentlıını kaybedip, sadecä bir literatura yaratmasına döner hem onu yazan kişinin fikirlerini ortaya atêr.

GAGAUZ FOLKLORUNDA TEPEGÖZlär

Oguz türklerin en eski kahramannık epos dastanı “Dede Korkut Kitabı”nda yazılı olan kimi olaylar bü günkü Gagauzların folklorunda hem mifologiyasında da er almaktadır. Onnarın en önemnisi – Tepegözlär hem Tepegözün öldürülmesi legendaları. Gagauz türkçesindä Tepegöz taa çok Tepägöz (“tepä+göz” – demeli tepesindä bulunan bir göz) olarak sölener.

Gagauz mifologiyasına görä Tepegözlär – bu insannar gibi varlıklar, ani insannardan öncä dünnedä yaşarmışlar hem onnar devlär gibi büükmüşlär, uzun boylumuşlar, tülümüşlär hem tepelerindä bir gözleri olannarmış. Onnar taa sık gösterili nicä daalarda, kanaralıklarda, maralarda ya da er altında yaşayannar:

“Gele-gele, geliy büük balaban bir adam, Tepegöz (tepedä gözü var)”.

“Nändan çekiler Tepägözlär, kimsey bilmeer. ... Yaşarmışlar onnar bayırlarda (türkçe: dağ), kanaralıklarda, tülüymüşlär, suya yakın yaşarmışlar”.

“Onnarın malları büük bu mallardan, ani biz kullanêrız, deyelim manda, öküz, sıır hayvanı, onnardan büük. Te nicä o büük kemiklär, ani bulêrlar deniz boylarında, te ölä mallar, olmalı. Mamont gibi mallar, balıkları da onnarın olmalı büüktü.

Tepägözdä sadem bir göz, önündä, tepesindä, ama duyarmış her taraftan, hem da görärmiş islää”.

“Bir vakıt üç adam neetlenerlär gitmää Hacilaa. ... Gidärkan onnar yayan etişerlar bir daa (türkçe: orman) içinä, gün da yakınmış kauşmaa. O Hacilaa gidän adamlar görerlär bir Tepägöz. ... Da o Tepägöz çıurayor o adamları, ani Hacilaa gidärmişlär. O adamlar da giderlar Tepägözün yanına. O Tepägöz götürer o adamları bir laama (türkçe: maara)”.

Marada yaşayan Tepegözler mutlaka maraların kapularını büük bir taşlan kaparmışlar:

“Şindi o Tepägöz kapayor koyunnarı o laam içinä, o adamlar da girer o laam içinä. Şindi o Tepägöz laamın kapusuna koyer bir büük taş, da yakayor bir büük ateş”

Gagauz mifologiyasına görä onnar etçilärmişlär. Etleri biraz çürüdüp tä iyirmişlär:

“İyärmişlär onnar sadem yahnı, çürüdüptä. Kaparmışlar onnarı yarıklara. Taş açıp – koyarmışlar oryy, onnarın nicä kladovkası (türkçe: kiler). Orda yakın yarıkta yaşêr, ordan sora iyärmişlär biraz geçtiynän. Toplêr oryy, götürer oryy, sora ordan iyer: balık, kuşlar, başka işlär”.

Ama bundan kaarä, Tepegözlär için annadılêr, ani onnar insan eti dä iyän varlıklardır. İnsannarı ya pişirip tä iyerlär yada çii yudêrlar:

“Tepägöz alayor o adamların birini da soyundurayor çıplak da koyer diri şişä. O adamı da çekeder pişirmää. O adam baara, baara pişmiş. Şindi adam piştiynän, Tepägöz iyer o adamı, da yatayor uyumaa”.

“Varmış iki kardaş da varmış koyunnarı da gitmişlär kıra. Tepägöz görmüş da çobannar braamışlar koyunnarı da kaçarmışlar. Da birini Tepägöz tutmuş da yutmuş çocüü. Biri da kaçmış koyunnar içinä”.

Nicä söledim yukarda, Gagauz mifologiyasına görä “Tepägözlär insandan ileri yaşamışlar” hem kendilerinin dünnä üzerindä kayıp olmalarını da annarmışlar:

“Bir Tepägöz karısı ava gitmiş, uzaklanmış evdän. Çıkmış daadan da görmüş uzaktan çiftçi adamnarı. Onnar sürürmüşlär merayı. Görüp onnarı, almış adamı, pulukları, öküzleri futasına. Götürmüş onnarı evä. Tepägözlerin taa büükleri demiş:

– Te bunnar insan, bizdän sora kalacek te bu kara erdä. Demää hepsinä, onnar olceklar çorbacı. Götür geer, işini yapsınnar”.

Tepegözlerin dünnä üzerindän kayıp olmaları kendilliindän olmuş:

“Yaşarmışlar aylelerinnän aralık–aralık, nicä insan. Varmış yalnız da yaşayan. Habanarmış hepsinä mallara. Te sora çeketmişlär kaybelmää onnar. Geçä-geçä vakıtlar, onnar kaybelmiş, da kalmış insan, bu insan. İnsannan ilişkileri yokmuş. İnsan onnara habanmarmış, onnar da siirektä sadecem habanarmış onnara”.

TEPEGÖZlerin ÖLDÜRÜLMESİ

Gagauz mifologiyasında Tepegözlerin öldürülmesi hem insannarın onnardan kurtulması hep bölä annadılêr: tek gözünü kızgın şişlän çıkarmak, tuzlan ya da haşlak suyşan haşlamak hem koyun derilerinnän örtünüp, ondan kurtulmak.

Burada önemni bir urgulamak lääzım: “Dede Korkut Kitabı”nda Tepegözü kör etmää deyni Basar şişi kızdırêr. Gagauz masallarında da insannar şişi kızdırêrlar hem kızgın şişlän Tepegözü gözünü çıkarêrlar. Neçin acaba mutlaka kızgın şiş? Bunun cevabını açık brakêrım.

“Açan Tepägöz uyeer, öbür adamlar yok näpsın alayor bir şiş da kızdırayorlar ateştä. Biri da alayor elinä bir şiş da Tepägözün gözünä uydurayorlar o şişi, biri da urayor şişä taşlan da çıkarayorlar Tepägözün gözünü. Tepägöz acıdan baarmış da hızlı kalkmış da çeketmiş aramaa o adamları. O adamlar sa alayorlar sırtlarna birär koyun derisi da karışayorlar koyunnar içinä. Şindi Tepägöz laamın kapusundan alayor o taşı da çekedeyor geçirmää koyunnarı o kapudan. Hem geçirimiş hem ararmış o adamları, o adamların sırtlarında varmış koyun derisi. Da Tepägöz annayamamış o derilerdän adamları da sanmış koyun da o adamlar öleliklan kurtulmuşlar Tepägözdän”.

Nicä söledim artık, kimi gagauz masallarında Tepegözü tuzlan, kimilerindä dä haşlak suylan kör ederlär:

“Tepägöz tanımamış çocüü, demiş: “Pişir bana ceer”. Çocük almış tuz da atmış onun gözünä da çıkmış gözü”.

“Kaynadıy bu suyu bir çölmek kalıncak, dökiy Tepegözün gözüne. Çocuk çıkıy koyunnar içinä, kesiy bir koyun da çullanıy derilen”.

“Dede Korkut Kitabı”nda annadılan tılsımnı üzük için, ani Peri annası, insan oolundan duuduran evladanın, Tepegözün parmaana takmış, angısı onu türlü silählardan, bütün zorluklardan hem kötülüklerdän koruyarmış, gagauz mifologiyasında da bulêrız. Aşaada okuyacam parçada Çocuk mutlaka “Dede Korkut Kitabı”n kahramanı Basar olmalıdır. Ama unutmayın, ani aradan bindän zeedä yıl geçmiş, adlar unudulmuş, ama olaylar, aazdanaaza sölenerak, gagauz halkın aklısında kalmış:

“Tepägöz demiş sora çocää: “Na benim üzüümü”. O almış da o üzük başlamış barmaa: “Gel buyanı”. Çocük kaçarmış, Tepägöz – aardına. Çocük savaşarmış çıkarmaa üzüyü, çıkaramazmış da kesmiş parmaanı da atmış punara da Tepägöz atlamış punar içinä. Çoban kurtulmuş Tepägözdän”.

Nicä görersiniz, “Dede Korkut Kitabı”nda gibi, gagauz mifologiyasında Tepegözün öldürülmesinin bir yolu var – onun tek gözünü çıkarmak.

Sonu 6-cı sayfada

Salonik kasabasında ATATÜRKün duuduu ev enidän açıldı

Türkiye Respublikasının kurucusunun Ulu Önder Gazi Mustafa Kemal ATATÜRKün sonsuzlaa kauşmasının 87-ci yıldönümünä karşı, 2025-ci yılın Kasım ayın 9-da, restovraţiyadan sora, Greţiyanın Salonik kasabasında duuduu ev enidän açıldı.

Türkiye Respublikasının Kultura hem turizma ministerliin öncülüündä TİKA tarafından restovraţiya yapılmasından sora, Türkiye Respublikasının kurucusunun Ulu Önder Gazi Mustafa Kemal ATATÜRKün dünneyä geldii evin kapuları insannara enidän deyni açıldı.

Pembä boyalı ATATÜRKün duuduu bu evin açılışını Türkiye Respublikasının Kultura hem Turizma Bakanı Mehmet Nuri ERSOY yaptı.

Bundan kaarä ATATÜRKün dünneyä geldii evin enidän açılış sırasında pay aldılar Greţiya turizm ministru yardımcısı Anna KARAMANLİ, Türkiyenin Afina Büükelçisi Çağatay ERCİYES, Salonik Başkonsulu Serkan GEDİK, AK parti Genel Başkan yardımcıları Zafer SIRAKAYA hem Kürşat ZORLU, MHP Genel Başkan yardımcısı İlyas TOPSAKAL, Türk İşbirlii hem Koordinaţiya Agenstvosu (TİKA) Başkanı Abdullah EREN, İKA Başkan yardımcısı Dr. Mahmut ÇEVİK, Greţiyanın Batı Trakyalı türk deputatları Özgür FERHAT, Burhan BARAN hem Hüseyin ZEYBEK.

Muzeyä çevirilän hem diplomatiya merkezi olarak izmettä bulunan bu üç katlı evdä, başka eksponatlardan kaarä, insan önünä çıkarıldı eksponatların arasında Türkiyedän getirilän ATATÜRKün kendi rubaları da var.

Türkiye hem Moldova arasında güvennik işbirlii

2025-ci yılın Kasım ayın 17-26 günnerindä TİKA hem Moldova Devlet Güvennik hem Koruma Serviçi kuruluşun işbirliindä Koruma Serviçi kuruluşun çok profilli hazırlanma merkezindä yapıldı "VİP koruma uurunda zaametçilerin profesionallını hazırlamak" üüredicilik kursaları.

Ankarada başlayan bu kursaların ilerlemesi olarak, "VİP koruma uurunda profesionalları hazırlamak" üüredicilik kursaların programasının baş neeti oldu koruma uurunda zaametçilerin beceriklerini genişletmää hem halklararası uurunnda en ii hala getirmää.

Kasım ayın 26-da "VİP koruma uurunda profesionalları hazırlamak" üüredicilik kursalarını başaran ofiţerlar için bir sertifikat vermä sırası oldu, angısı yapıldı taa ileri TİKA tarafından enilenän Koruma Serviçi kuruluşun "Mihay Eminiscu" çok profilli hazırlanma merkezindä.

Sertifikat vermä sırasında pay aldılar: Türkiye Kişinev Büükelçisi Uygar Mustafa SERTEL, TİKA Kişinev programaları koordinatoru Tarık METE, EGM koruma dairesi başkan yardımcısı Önder TELLİOĞLU, SPPS direktorun yardımcısı Gheorghe JOSANU hem kursalarda pay alan Güvennik hem Koruma Serviçin ofiţerları.

Uşak saalını korumasını kaavileştirilän TİKA proektı

Türk İşbirlii hem Koordinaţiya Agenstvosu Başkannı (TİKA) tamamnadı Kişinevdakı Ana hem Uşak Saalını aaraştırma İnstitutunda bir modernizaţiya proektı, angısına görä ana hem uşak saalını korumasını kaavileştirer.

TİKA tarafından başa çıkarılan bu modernizaţiya proektı yapıldı Moldovanın ana hem uşak saalını koruyan en önemni kuruluşun Kişinevdakı Ana hem Uşak Saalını aaraştırma İnstitutun №1 akuşerlik hem ginekologiya bölümündä, angısına TİKA tarafından verilän yardıma görä komplekslı modernizaţiya hem modern donatım yapıldı.

Proekta görä bölümünün hepsi oborudovaniyaları hem tertipleri TİKA tarafından enilendi. Doktorların hem medsestralar odalarına, kufneyä hem soyunma odaları gibi erlerä, palatalara hem pereväzka odalarına yapılan son modern donatımı verdi kolayını burada izmet verilecek insan sayısını zeedeletmä.

Taa ileri bu kuruluşa TİKA başka yardımnarda da bulundu. Onnarın arasında Türkiyedän Moldovaya gelän ekspertların hem doktorların yardımınnan yapılan "Eni duan uşaklarda üstolan durumnarı elä almak – en küçük paţientların güvenniklerinin önemni alanı" teoriya hem praktika üüredicilik programası. Bunun ikinci etapını – "üüredicileri iirenmesi" programasını, Türkiye Recep Tayyip Erdoğan Universitetınnan işbirliindä, TİKA yaptı 2025-ci yılın Kirez ayın (iyün) 30-zu – Kirez ayın (iyün) 2-si günnerindä Türkiyenin Rize kasabasında. Burada da Moldovadan 10 akuşer eni duannarı cannandırmak uurunda bilgilerini zenginnettilär.

Nikolay FRANGU genä Evropa çempionu oldu

2025-ci yılın Kırım ayı (dekabri) 4-7 günnerindä Moldovanın başkasabasında Kişinevda geçän gira sportunda Evropa çempionatında Gagauziyanın Kırlannar küüyündän giracımız Evropa çempionu Nikolay FRANGU 3 medali kazandı – 2 altın 1 dä bronza.

İlkin, Kırım ayı (dekabri) 5-dä, Moldova komandasında Kişinevda geçän gira sportunda Evropa çempionatında pay alarak, Gagauziyanın Kırlannar küüyündän giracımız Nikolay FRANGU 74 kilalık aarlık kategoriyasında 2x32 kg distiplinasında 10 minutta iki girayı birdän 51 kerä kaldırdrıp hem altın medaliyi kazanıp, Evropa çempionu oldu.

Ertesi günü, Kırım ayın (dekabri) 6-da, "koparma" yarışmasında 12 minudun içindä 32 kg girayı 196 kerä kaldırıp, genä altın medaliyi kazadı hem ikincilää Evropa çempionu oldu.

Taa sora da, komandaylan yarışa katılmakta, komanda uurunda artık Evropa çempionatlın bronza medalisi kazandı.

Kişinevda geçän gira sportunda bu Evropa çempionatında pay aldı 16 memlekettän 257 sportsmen. Yarışmalar oldu hem adamnar hem karılar arasında, hem dä kusurlu sportsmennarın arasında da.

Not. Nikolay FRANGU 2024-cü yılda gira sportunda Dünnää çift çempionu hem Evropa çempionu oldu, 2025-ci yılda da Dünnää çempionatın 2-cisi oldu.

Candan-ürektän şükür ederiz TİKAya bölä gözäl bir iş için

(TİKA Kongaz küüyün Todur Zanet adına teoretik liţeyindä Tehnoklas inovaţiya klası proektını başardı)

Türk İşbirlii hem Koordinaţiya Agenstvosu Başkannıı (TİKA) Kasım ayın 25-dä Gagauziyada büük bir proektını başa çıkardı – Kongaz küüyün Todur Zanet adına teoretik liţeyindä fizika, himiya hem biologiya Tehnoklas inovaţiya klasların kurulmasını.

Adını taşıyan Akademik hem yazıcı Todur ZANETin baş urmasına hem zaametlerinä görä, Türk İşbirlii hem Koordinaţiya Agenstvosu Başkannıı (TİKA) tarafından yapılan bu Tehnoklas inovaţiya klasları proekt, verecek kolayını liţeyimizdä fizika, himiya hem biologiya uroklarında son tehnologiyalara uyan Tehnoklas inovaţiya klaslarını kullanmaa hem üürencilerä son hem modern bilgileri vermää.

Bundan kaarä, Tehnoklaslarda fizika, himiya hem biologiya uurunda denemeleri yapmaa deyni, burayı çeşitli harçama materialları aldıınız hem bilim laboratoriyalarına uygun oborudovaniye komplektları erleştirdiiniz için dä saa olun.

Liţeyimizä bu büük hem vakıdında yapılan proektın başarması için candan-ürektän şükür ederiz Türk İşbirlii hem Koordinaţiya Agenstvosu Başkannıına (TİKAya) hem onun zaametçilerinä, ani bizi çevirmedilär hem Kongaz küüyün Todur Zanet adına teoretik liţeyindä uşaklara hem üüredicilerä deyni bölä gözäl bir iş yaptılar hem pek bekleeriz bu Tehnoklas inovaţiya klasların ofiţial açılışlarına liţeyä buyursunnar.

Kongaz küüyün Todur Zanet adına teoretik liţeyin administraţiyası

Üüredicilik proţeslarını kullanmakta efektli yaklaşımnar

Kongaz küüyün Todur Zanet adına teoretik liţeyindä Türk İşbirlii hem Koordinaţiya Agenstvosu Başkannıı (TİKA) fizika, himiya hem biologiya Tehnoklas inovaţiya klasların kurulmasının proektını başardı gibi, ardından bu liţeyin temelindä Gagauziya şkolaların menecerları hem pedagogları için yapıldı "Üüredicilik proţeslarını kullanmakta efektli yaklaşımnar" uurunda bir metodologiya praktikum seminarı.

Metodologiya praktikum seminarın baş teması oldu "Üüredicilik proţesların monitoringı: bu günkü tehnologiyalar hem yaklaşım çözümneri". Bu seminar birleştirdi bütün avtonomiyanın şkola menecerlarını hem pedagoglarını da verdi kolayını burada onnar kendi ustalıkları uurunda dialog kursunnar, işlerinä analiz yapsinnar hem kendilerinin üüredicilik proţeslarını kullanmakta yaklaşım çözümnerinän karşılıklı paylaşsınnar.

Ev saabiykası olarak, seminarı açtı Todur Zanet adına teoretik liţeyin direktoru Mariya ÇEBANOVA. Metodologiya praktikum seminarında pay aldı hem ona katılannarın önündä nasaat etti Gagauziya üüredicilik Upravleniyanın başı Natalya KRİSTEVA.

Seminarın teoriya payından sora, şkola menecerları katıldılar seminarın praktika payına – Todur Zanet adına teoretik liţeyin üüredicileri tarafından hazırlanan hem verilän açık uroklara.

Nedän sora da, geçip, bu liţeydä Türk İşbirlii hem Koordinaţiya Agenstvosu Başkannıı (TİKA) tarafından başa çıkarılan fizika, himiya hem biologiya Tehnoklas inovaţiya klasların kurulması proektınnan eni

açılan klaslara, seminarda pay alannar dialog, kantarlama, analiz hem praktika incelemelerindä işlerini ilerlettilär.

Liţeyin o günkü musaafirlerinin kolayı oldu yakından tanışmaa bu eni açılan klaslarlan. Onnar urguladılar, ani burada herbir iş düşünülmüş: kullanışlı tertiplerdän, ani vererlär kolayını pedagoglar urokları efektli götürsünnär, taa üürencilerin oturmak erlerinä kadar, ani verer kolayını aktiv katılmaa üürenmäk proţesına.

Poet hem filosof Ömer HAYYAM

1131-ci yılda Kırım ayın 4-dä öldü dünneyin geniylerindän birisi, pers poetı, filosofu, matimatikacı hem astronom Ömer HAYYAM (*aslı adı Gıyaseddin Ebu'l-Feth Ömer ibni İbrahim el-Hayyam Nişaburi*) (15.05.1048 – 04.12.1131). Büünkü gündä o taa çok Rubailerinnän tanınêr (*Rubai – bu, gagauz maanileri gibi, filosofiyalı bir kısa peet dörtlüü, angılarının birinci, ikinci hem dördüncü sıraların rifmaların örülmesi AABA olarak diziler*).

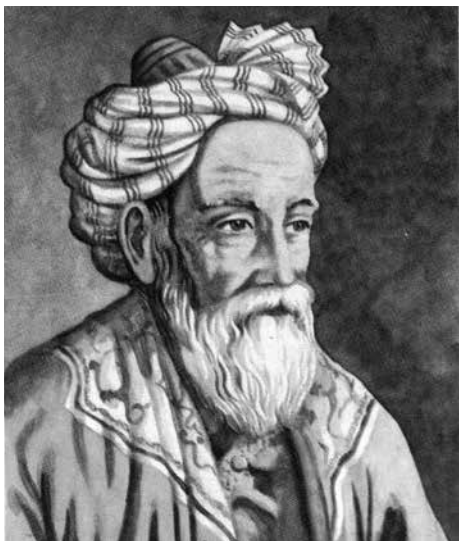

* * *

"Derelerdän şaraplar akacêk", – deersin.
Cennet acaba kırçma mı?
"Herbir inancıya iki guriya", – deersin.
Cennet acaba madaralık mı?

* * *

Beni yalpak zaametlän
yaradan kim? Sän!
Ne yapacaamı da yazmışın öncedän.
Demäk günaa işledän dä Sänsin bana –
Ozaman nedir o
cennetlän cendem acaba?

* * *

Kim Senin yasaanı
çiinämedi ki? Sölä!
Günahsız ömürün ne dadı kalır? Sölä!
Yaptıım kötülüü
kötülüklän ödedirsän eer,
Seninnän benim aramda
ne ayırıntı kalır ki, sölä?

* * *

Tanrı bizi çamurdan yarattında
Bilärdi bu dünnedä ne işimiz olacêk.
İşlediim günahlar hep Onun emirleri –
Bu üzerä beni
cendemdä neçin yakacek?

* * *

Dünnä üç-beş bilgisizin elindä,
Sanêrlar, bütün bilgilär kendilerindä.
Raat ol, eşek eşää beener,
Bir hayır var kötü demelerindä.

***

Bakma, ani kimsa sayılêr üüsek akılına,
Ama bak saabi mi o kendi lafına.
Lafını o atmarsaydı havaya:
Sän annêêrsın – yok bir paa bölä adama.

(Gagauzçaya çevirdi Todur Zanet)

Moldova Respublikasının İstanbul Başkonsulluunda biblioteka kuruldu

2025-ci yılın Kasım ayın 14-dä Moldova Respublikasının İstanbul Başkonsulluunda ofiţial olarak açıldı bir biblioteka, angısının uuru oldu Türkiyedä yaşayan Moldova vatandaşlarının kiyatçılık susuzluunu karşılamaa.

Bibliotekanın ofiţial açılışı sırasında, Moldova İstanbul Başkonsulluu zaametçilerindän kaarä, pay aldılar Türkiye Moldova Büükelçisi Oleg SEREBRİAN, Türkiye dış işleri ministerliin hem yabancı diplomatiya misiyaların temsilcileri, Türkiyedä "Gagauzlar dernää" hem "Gagauz dostluk-kultura dernää" Birliklerin azaları.

Başkonsulluun bu bibliotekası, moldovan hem romın avtorların kiyatlarından kaarä, içinä aldı gagauz avtorların kiyatlarını da. Ölä kendi bilim hem literatura kiyatlarını bu bibliotekaya baaşladı Akademik hem yazıcı Todur ZANET. Bundan kaarä çok kiyatlar burayı verdi Gagauziya Mariya Maruneviç adına Bilim-aaraştırma merkezi dä.

Bölecä, bu bibliotekanın okuyucularının kolaylıı olacêk taa derindän tanışmaa literaturamızlan, aslı istoriyamızlan, kulturamızlan hem adetlerimizlän.

Akadmik Todur ZANET: "GAGAUZ FOLKLORUNDA TEPEGÖZlär hem TEPEGÖZlerin ÖLDÜRÜLMESİ"

Sonu. Çeketmesi 3-cü sayfada

Gagauz legendalarında Tepegözdän kurtulmakta hem onun öldürmesindä çocaa yardım eder konuşan bir Kara koyun. Kara koyun Tepegözün ev içerisinin yapısını açıklêêr hem üüreder ne hem nicä yapmaa Tepegözün elindän kurtulmaa deyni:

"– Çocuk, – diy kara koyun, – aalama! Sesle şindi ne ben söleycem. Agala(rı)nı yidi Tepegöz, seni da iycek, seslemersen beni. Ben söyleycem te böyle. Onun evinde var dokuz oda, dokuz odanın dokuz kapusu, dokuz kilidi var, dokuz anatar(ı). Açan seni çaaracek içeri, uracak kilide anatarlan, sıbıdacak yere anatarı, al cebine koy. Dokuz anatar, dokuzun(u) da cebine koy. Gircen açan içeri, diycek: "Kaynat te bu çüvende suyu, yalını tavana urıncak". A(ma) sen kaynat, bir çölmek kalıncak. Açan Tepegöz yatacek uyumaa, uyurkana dök bu çölmek suyu Tepegözün gözüne. Ozaman o görmiycek. Çıkacan ordan, te bu anatarlan kapuyu aç da sıbıt yere. Gir kounnar içine, kes bir koyun da çullan o deriylen. Tepegöz kapuda duracak da ayakla(rı)nın arasında(n) çıkaracak birer–birer koyunnarı, da yoklacak yapaalarnı".

Bu okuduum parçadan üzä taa meraklı iş ortaya çıkêr: Türk mifologiyamızda ayozlu annamı taşıyan ölçü – 9 ölçüsü: iisiksizliin, tamamnıın hem evrenin simvoludur. Örnek olarak 9 ölçü simvolunu biz razgeleriz gagauzların "Kelcä hem Dev babusu" masalında da:

"Kelcenin da oku elindäydi, diredi ayaklarnı da basetti, düştü dokuz daa aşırı, dokuz su aşırı".

"Dede Korkut Kitabı"nda annadılan tılsım üzüktän kaarä, gagauz mifologiyasında Tepegöz çocaa kırligasını hem bıçaa vermää isteer. Büülü kara koyun uyarêr çocuu onnarı almasın. Ama tılsım üzük için uyarmaa unudêr:

"Diycek sana: "Çocuk, ben şiretim, sen benden de şiret". Diycek: "Na te bu kırligayı!" Alma o kırligayı, kırligaylan öldürecek seni. Sora diycek: "Na te bu bıçaa!" Alma o bıçaa, kesecek seni".

"Tepegöz diy çocaa: "Ben şiretim, ama sen benden de şiretsin. Na sana te bu kırligayı, anarsın beni!" Çocuk diy: "Diil läzım senin kırligan, bende var bubamın kırligası". "Na, – diy, – te bu bıçaa, anarsın beni!.." "Diil läzım, – diy, – var benim bıçaam". "Na te bu üzüü, anarsın beni!.." Çocuk alıy üzüü, koyuy parmaana. Üzük barıy: "Burdayım, çorbacı (türkçe: zaabit)!" Çocuk başlıy kaçmaa. Kaça-kaça, geliy bir pınara. Tepegöz ep kuvalıy tutmaa. Çocuk kesiy üzüünnen parmaanı, sıbıdıy pınara. Çocuk çekiliy pınardan bir tarafa. Üzük pınar içinde barıy: "Burdayım!.." Tepegöz düşiy pınar içine. Çocuk ozaman öldüriy onu taşlan pınar içindä".

Hem taa bir merkalı iş: gagauz mifologiyasında annadılêr, ani Tepegözleri öldürmektän kaarä, onnarlan varmış nicä kafadar da olmaa:

"Çingenelerä yaptırêr bir topuz, kırk halţuga aarlıını. Yollanêr bu çocuk uzun yola, gider nekadar gider, çıkêr Tepägözlärä. Tepägözlär sa tölä insannarmış, yaşarmışlar bizim gibi insannardan ayırı, tepelerindä dä varmış birär gözleri.

Çaarêr bu olan onnarı düüşmää. Tepägözlär deer buna geeri:

– Biz üfleciiz, da sän yok olacan bırdan, nicä bir tüü.

– Siz beni üfleyciniz, – deer geeri çocuk, – ama benim var bir topuzum, bir kerä uracam da hepsinizi kaybedecäm er üzündän. Çıkarın benim agalarımı hem kakumu, zerä...

Bunnar düşünerlär, taa ii vermää bu olana ne o isteer, zerä belli, ani şakalaşmêêr. Çıkarêrlar zapadan kakusunu hem batülarını. Kardaşlar toplu sevineräk giderlär evä.

Te ozaman işidilmişti, ani Tepägözleri da var nicä ensemää.

Sora o olan o Tepägözlärlan taa düüşêr, birkaçını yok eder, birkaçı sa kalêr ona kafadar".

SONUÇ

Nicä göreriz, "Dede Korkut Kitabı"nda annadılan olayların Gaguz folklorunda bulunması bir şüpesiz gösterer bizim hep onnarı geçirdiimizin, ortak köklerimizin hem bir atalarımızı olmasını.

O geçirdiimizin birisi da oldu o, açan 2012 yılında Bakü'de TÜRKSOY tarafından yapılan Türk Dünyası Teatrular direktorları toplantısında alınan karar üzerinä, "Dede Korkut Kitabı" Destanın "Bekil Beyin oolu Emran" bölümünä görä 2013 yılında gagauz dramaturgu hem rejisöru Todur ZANET "Dokuzuncu tümen" adlı 2 perdeli Teatru oyununu yazdı. Gagauz literaturasında bu oyun ilk hem tek yaratma oldu, ani bukadar derindän annadêr Dede Korkutu, gösterer onun derin fikirini, akıllı sözlerini, barışçı adımnarını, Vatan sevgisini hem milleti için yanmasını.

Bizi birleştirän "Dede Korkut Kitabı"nnan bizim zengin ortaklıımızı, diil salt simpoziumnarda hem toplantılarda ortaya koyalaım, ama ortak alfavitimizlän basılan kiyatlar hem toplumnar üzerindän dä türk halklarına onnarı paylaşalım.

Akademik Todur ZANET

KAYNAKLAR

MOŞKOV, V. 1904. Nareçiya Bessarabskih gagauzov. S–Peterburg: Tipografiya İmperatorskoy Akademii nauk.

Zanet, T. 2010. GAGAUZLUK: Kultura. Ruh. Adetlär. Kişinev: Pontos.

Zanet, T. 2017. Gagauzların kayıp olan dilinin hem kultura adetlerinin Moldovada korunması. 1–ci kiyat. Kişinev: Pontos.

Zanet, T. 2025. Gagauz masalları: masaldan masala. 1–ci kiyat. Kişinev: Pontos.

Respublikadakı akıl oyunnarı gümüş ödülünün saabileri oldular

2025-ci yılın Kırım ayın (dekabri) 2-dä Kişinevda geçän VIII-ci "Guguţa kalpaa altında" („Sub cuşma lui Guguţa") Respublikadakı akıl oyunnarın finalı oldu.

VIII-ci "Guguţa kalpaa altında" Respublikadakı akıl oyunnarın finalında pay aldı Gagauziyadan 6 komanda: "Yıldızçıklar" hem "Logika" (Komrat "Dimitriy Karaçoban" litseyi), "İntellex" (Komrat "Luçafarul" litseyi), "Akılın takım yıldızları" (Valkaneş "Sergey Rudenko" gimnaziyası), "Legenda" (Çadır "Mihail Guboglu" litseyi) hem "Neskvik" (Kazayak küüyün litseyi).

Gagauziyadan komandalar becerdilär tarafımızı pek gözäl temsil etmää hem Gagauziyanın prestijını üüseklerä kaldırmaa. Kazayk küüyümüzün litseyinin "Neskvik" komandası da başardı VIII-ci "Guguţa kalpaa altında" Respublikadakı akıl oyunnarın gümüş ödülünün kazanmaa.

Akıl kvest-oyunun açılışında hepsi pay alannara selemnemä hem kutlama sözünnän danıştı Gagauziya kultura Upravleniyasının başı Marina SEMENOVA.

Gagauzlarda aaçlık için KDUda romınca, rusça hem angliyca sergi

Kırım ayın 8-10 günneri arasında Komrat Devlet Universitetında (KDU) sergilendi romınca, rusça hem angliyca hazırlanmış«Голод 1946–1947 годов: история и память в Гагаузии» sergisi.

Avdarma küüyün istoriyası muzeyi tarafından hazırlanan bu sergidä 17 stendta annadıldı gagauzlara karşı 1946-1947 yıllarında zorlan yapılan Aaçlık için, onun sebepi hem sonuçları. Serginin baş neeti ölä açıklandı: geçmişi aklında tutmak hem genç evlatboylarına olduun doorusunu annatmak.

Aaçlıı annadan bu sergi yapıldı Moldova kultura ministerlii tarafından açıklanan "Kulturaya Kauşmak – 2025" („Acces la Cultură – 2025") Milli programasının para kaynakları çerçevesindä olan Moldova Milli istoriyası muzeyinän işbirliindä.

Bu yıl III-cü "İncäzanaat sızıntısı" akıl kvest-oyunu yapıldı

Başlayıp 2024-cü yıldan beeri, Gagauziya resimcilik şkolaların arasında, Gagauziya kultura Upravleniyasının tarafından kurulan, "İncäzanaat sızıntısı" akıl kvest-oyunu geçer. Bu yıl Kırım ayın (dekabri) 8-dä Komradın "AXİS" gençlär merkezindä yapıldı "İncäzanaat sızıntısı" akıl kvest-oyunun III-sü.

III-cü "İncäzanaat sızıntısı" akıl kvest-oyununda pay aldı ikişär komanda Çadır, Komrat hem Valkaneş resimcilik şkolalarından: "Avangard" hem "Kolor-Kod" (Çadır Dimitri ERBAKAN adına uşak resimcilik şkolası), "Yaratmak kuvedi" hem "Y-22" (Komrat Dimitri SAVASTİN adına uşak resimcilik şkolası), "Resimcilär" hem "Arzular" (Valkaneş uşak resimcilik şkolası).

Akıl kvest-oyunun açılışında hepsi pay alannara selemnemä hem kutlama sözünnän danıştı Gagauziya kultura Upravleniyasının başı Marina SEMENOVA.

Bu yıl da akıl kvest-oyununda 7 rauntluk bir yarışma yapıldı: "Feyk ili Fakt" ("Feyk mı osa fakt mı"), "İzobrazi oksümoron" ("Oksümoronu resimnä"), "Muzıkalnaya jivopisi" ("Muzıka jivopisi"), "Risuem vmeste" ("Barabar resimneeriz"), "Bitva kapitanov" ("Kapitannarın düüşü") hem "Logotip hudojestvennoy şkolı" ("Resimcilik şkolasının damgası").

Bu rauntların herbirindä soruşlar ilgiliydilär resimcilik incäzanaatınnan, gagauz halkın istoriyasınnan, kulturasınnan, adetlerinnän hem sıralarınnan.

Meraklı hem keskin yarışmalardan sora, III-cü "İncäzanaat sızıntısı" akıl kvest-oyununda enseyän belli oldu – Komrat Dimitri SAVASTİN adına uşak resimcilik şkolasının "Y-22" komandası.

Enseyän komandaya Diploma hem Statuetka verildi. Kalan komandalara Diplomalar hem ödüllär verildi. Bundan kaarä hepsi komandalara resimcilik, incäzanaat hem folklor uurunda kiyatlar baaşlanıldı.

"İncäzanaat bizi birleştirer" Festivalindä Gagauziyada 13 ödül

Kasım ayın 22-23 günnerindä Kişinev kasabasında geçti vokalcılar arasına II-ci "İncäzanaat bizi birleştirer" („Arta ne uneşte") halklararası konkurs Festivali.

Nicä bildirdi bu şkolanın hem studiyanın önderciykası Olesä BARLADÄN, Gagauziyayı vokal uurunda II-ci "İncäzanaat bizi birleştirer" halklararası konkurs Festivalindä temsil ettilär "Güneş çancaazı" vokal şkolasının hem "Voice Show Studio" örnekli vokal studiyasının 6 solistı hem solistkası: Darya KAZAK, Dimitriy BODUR, Anastasiya STOYANOGLU, Darya İKİZLİ, Kaseniya TÜFEKÇİ hem Eva DUDUŞ.

Bu talantlı uşaklar Festivalin jürisinin önünä 13 vokal hem instrumental nomerleri çıkardılar. Jüri tarafından bu nomerlerin kantarlamasından sora, Gagauziyadan vokalcılarda 1 – 3-cü er ödülü, 3 – 2-ci er ödülü, 5 – 5-ci er ödülü, 1 – "Trafeu" ödülü hem dä 3 – "Grand-Pri" ödülü.

Yaşamak – o bir bütün sıra, Yaşadıkça, hergün sän yaşa!

Kırım ayın (dekabri) 10-da Kongaz küüyün Todur Zanet adına teoretik liţeyindä geçti prezentaţiya Todur ZANETin eni çıkan peet kiyadına "Yaşadıkça, yaşa!", angısı hazırlandı hem tiparlandı Gagauziyanın "Gagauz dilinin kullanmak sferasının genişledilmesi için" Zakonun ömürä geçirilmesi çerçevesindä.

"Yaşadıkça, yaşa!" kiyadın prezentaţiyasını, başta liţeyin administraţiyası olarak, direktor Marina İvanovna ÇEBANOVA hem direktor yardımcısı Zinaida Filipovna NEYKOVÇENA, hazırladılar gagauz dilindä hem literaturasında üürediciykalar Matröna Nikolaevna BARGAN, Praskovya Dimitrievna DOYKOVA, Mariya İlyiniçna DUŞKOVA hem Agafya Vasilyevna GAYDARCI.

Prezentaţiyaya buyur edilän Türkiye Respublikasının Komrat Başkonsulunu Eda GÜÇü hem kiyadın avtorunu Todur ZANETi üürencilär hem üüredicilär tuz-ekmeklän hem "Altın Çöşmä" ansamblisinin oyuncuları gözäl bir "Kadınca" oyununnan karşladılar.

Liţeyin kırnak donaklı hem tertipli büük zalında avtorun çoyu kiyatların büük sergisi hazırlanmıştı, angısınnan vardı nicä tanışsınnar prezentaţiyaya katılan üüredicilär, üürencilär hem liţeyin o günkü musaafirleri: Kongazın gimnaziyalarından hem taa bir liţeyindän gagauz dilindä hem literaturasında üüredicilär, bibliotekacılar, angılarına sıranın başında avtor baaşladı eni çıkan kiyatlarını.

"Yaşadıkça, yaşa!" kiyadın tanıtım sırasını selemnama hem kutlama sözünnän açtı liţeyin direktoru Marina İvanovna ÇEBANOVA. Nedän sora sırayı götürücülär Nataliya ESİR hem Dimitriy SABYA kısadan annattılar avtorun biografiyasını. Ardından da liţey klaslarından üürencilär Elena KRİSTEVA,Viktoriya KURDOGLU, Zinaida MACAR, hem Nikolay ŢAPURDEY okudular eni kiyattan birär peet.

Sora söz verildi Türkiye Respublikasının Komrat Başkonsuluna Eda GÜÇä. Kendi nasaatında Canabisi, başta kiyatların avtoru olarak, kutladı hepsini bu gözäl hazırlanmış sıraylan hem zalda bulunan hepsi insannara danışarak, urguladı: "Dil hem kultura bir milletin varlıını kurêr. Dil hem kultura bu dünnedä sizä verilmiş en önemni elementtır. Bunu kesinniklän korumanız, genişlettirmeniz, sayıp çıkmanız lääzım. Diliniz hem kulturanız yok olduunuzda – yok olursunuz, asimiläţiya olursunuz, artık bir millet olmaktan çıkarsınız. Türkiye hem Gagauziya arasında en önemni damarlardan biri – kulturadır. Geçmiştä çok baamız var. Ama kultura hem dil baamız en kuvetlisidir".

Taa sora sıra soruş-cuvap atışmasına döndü. Koyulan soruşlara avtor kimilerinä doorudan cuvap verdi, kimilerinä dä, cuvap olarak, eni peetlerini okudu.

Kutladı avtoru prezentaţiya katılan, Todur Zanet liţeyini başaran hem bünükü gündä gira sportunda bir kaç kerä Dünnä hem Evropa çempionuu olan Nikolay FRANGU da.

Soruşlar bittiynär poet, yazıcı, Akademik hem Gagauz Milli Gimnasının avtoru Todur ZANET annattı "Yaşadıkça, yaşa!" kiyadın dünneyä gelmesinin yolunu hem unutmadı sölemää bu yıl onun tarafından, Gagauziya kultura Upravleniyasının teklifinä görä hazırlanan "Gagauz masalları: masaldan masala" kiyat için dä. Urgulayıp, ani bu kiyat ta çıktı Gagauziyanın "Gagauz dilinin kullanmak sferasının genişledilmesi için" Zakonun ömürä geçirilmesi çerçevesindä. Canbisi şükür etti hepsinä kim, zaametini saymadaan, hazırladı bu sırayı hem onnara, kim katıldı ona.

Prezentaţiyanın sonunda üürenciyka Elizaveta PAÇİ Gagauziya için bir türkü çalarak hem üürenci Yaroslav GAYDARCI, saksofonda "Oglan" türküsünü çalarak, şennendirdilär katılımcıları.

Şükürlän saa ol deeriz Gagauziya Radio hem Televideniye (GRT) cümne Kompaniyasınnan, GRTnın korespondentına Polina BARBOVAya hem operatoruna Grigoriy STAVİLOVa, ani dolu-dolu çıkardılar bu sırayı hem GRT efirindän tanıştırdılar cümne insannarı liţeyimizdä geçän bu büük kulturalı olayınnan.

Kongaz küüyün Todur Zanet adına teoretik liţeyin administraţiyası

"ANA SÖZÜ"Gagauz dilindä gazeta
Çıkêr 14.08.1988 beeri

Kurucu "ANA SÖZÜ" S.R.L.
Sertifikat No. 1003600086420

Todur ZANET
Baş redaktor

İndeksi - PM – 21358

Gazeta "Universul" basım evindä basılêr
Tiraj – 3020 ekz. Sımarlamak No: 1490

YAZIŞMA ADRESİMİZ:
RM – 2028, Moldova, Kişinêu,
c/p Nr. 1025. Tel/fax: 022 28-18-04

e-mail: todur.zanet@gmail.com
zanet@anasozu.com